

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการบริการแนะแนวของพระนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูน โดยได้ทำการศึกษากับประชากรทั้งหมดคือพระนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 137 รูป

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สภาพและความต้องการบริการแนะแนว ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ส่วนสภาพและความต้องการบริการแนะแนวนั้น วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

สรุปผลศึกษา

จากการศึกษาสภาพและความต้องการบริการแนะแนวของพระนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพระนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 42 รูป (ร้อยละ 30.66) รองลงมาเป็นพระนิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 35 รูป (ร้อยละ 25.55) พระนิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 32 รูป (ร้อยละ 23.35) และพระนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 28 รูป (ร้อยละ 20.44) มีอายุอยู่ระหว่าง 20 - 22 ปี และ 23 - 25 ปี จำนวน 80 รูป (ร้อยละ 29.20) รองลงมา มีอายุ 26 ปีขึ้นไป จำนวน 34 รูป (ร้อยละ 24.82) และมีอายุระหว่าง 17 - 19 ปี จำนวน 23 รูป (ร้อยละ 16.78) มีระยะเวลาที่อยู่

ในเพศบรรพชิต 4-6 พรรษา จำนวน 45 รูป (ร้อยละ 32.85) มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลำพูน จำนวน 65 รูป (ร้อยละ 47.45) บิดามีอาชีพเกษตรกร จำนวน 83 รูป (ร้อยละ 60.58) มารดามีอาชีพเกษตรกร จำนวน 74 รูป (ร้อยละ 54.01) รายได้รวมของครอบครัวต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 72 รูป (ร้อยละ 53.28) ไม่ได้รับค่าใช้จ่าจากผู้ปกครองเลยต่อเดือนจำนวน 68 รูป (ร้อยละ 49.64) การศึกษาสูงสุดของผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 100 รูป (ร้อยละ 72.99) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.01-2.50 จำนวน 49 รูป (ร้อยละ 35.77) เหตุผลที่บวชเพื่อเตรียมธรรมะควบคู่ไปกับการเรียนในทางโลก จำนวน 64 รูป (ร้อยละ 46.72) และความคิดเห็นที่บวชเป็นพระภิกษุเพราะเป็นเพศที่ทำประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคมเป็นอย่างดี จำนวน 48 รูป (ร้อยละ 35.04)

2. สภาพและความต้องการบริการแนะแนว

2.1 สภาพการจัดบริการในด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมมีสภาพการจัดบริการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.35$) ซึ่งได้พิจารณาเฉพาะรายการพบว่า มีสภาพการจัดบริการอยู่ในระดับมากเป็นจำนวน 2 รายการ คือ แนวทางในการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ($\mu=3.65$) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามัคคี ($\mu = 3.52$) และมีสภาพการจัดบริการอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 9 รายการคือ มีตำราค้นคว้า ($\mu = 3.46$) เอกสารประกอบการเรียน ($\mu = 3.46$) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมของห้องเรียน เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการเรียน ($\mu = 3.39$) การศึกษาดูงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ($\mu = 3.38$) การปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ ($\mu = 3.37$) สภาพการเรียนที่ไม่เครียดเกินไป ($\mu = 3.20$) การแจ้งข้อมูลการฝึกปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ทำการฝึกประสบการณ์ ($\mu = 3.19$) จัดอุปกรณ์การเรียนและการสาธิต ($\mu = 3.13$) และการสอนเสริมในเรื่องที่เรียนไม่เข้าใจ ($\mu = 3.06$)

2.2 สภาพการจัดบริการในด้านการอาชีพของมหาวิทยาลัยฯ โดยภาพรวมมีสภาพการจัดบริการดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.22$) ซึ่งได้พิจารณาเฉพาะรายการพบว่า มีสภาพการจัดบริการอยู่ในระดับมากจำนวน 2 รายการ คือ มีสภาพการจัดบริการอยู่ในระดับมาก คือ ข่าวสารเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ ($\mu = 3.58$) และมีสภาพการจัดบริการอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 รายการ คือ การเลือกวิชาที่ถนัด ($\mu = 3.27$) แนวทางการฝึกฝนตนเอง

ในอาชีพ ($\mu = 3.24$) ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์เพื่ออาชีพ ($\mu = 3.05$) การช่วยเหลือในการจัดหาอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดของนักเรียน ($\mu = 3.04$) แบบอย่างในการประกอบอาชีพ ($\mu = 3.02$) และการให้การปรึกษาเกี่ยวกับงานในอาชีพ ($\mu = 3.00$)

2.3 สภาพการจัดบริการในด้านส่วนตัวและสังคมของมหาวิทยาลัยฯ โดยภาพรวมมีสภาพการจัดบริการดังกล่าว อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.06$) ซึ่งได้พิจารณาเฉพาะรายการพบว่า มีสภาพการจัดบริการอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 รายการ คือ เทคนิคในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ($\mu = 3.91$) และกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน ($\mu = 3.80$) และมีสภาพการจัดบริการอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 7 รายการ คือ เพื่อสนิทที่ปรึกษาส่วนตัวได้ ($\mu = 3.38$) กิจกรรมส่งเสริมบุคลิกภาพ ($\mu = 3.08$) การให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัว ($\mu = 2.94$) การจัดหาทุนในการจัดกิจกรรมของพระนิสิต ($\mu = 2.90$) ทุนการศึกษา ($\mu = 2.74$) การตรวจสอบภาพประจำปีสำหรับพระนิสิต ($\mu = 2.69$) และการแนะนำในการคบเพื่อต่างเพศ ($\mu = 2.68$)

3. ความต้องการบริการแนะแนว

3.1 ความต้องการบริการแนะแนว ด้านการศึกษา ของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยฯ โดยภาพรวมมีความต้องการบริการอยู่ในระดับมากทุกรายการ ($\mu = 4.05 - 4.30$) คือ แนวทางในการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ตำราค้นคว้า เอกสารประกอบการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนเพื่อส่งเสริมความสามัคคี การปรับปรุงสภาพแวดล้อมของห้องเรียน เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการเรียน การศึกษาดูงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียน สภาพการเรียนที่ไม่เครียดเกินไป จัดอุปกรณ์การเรียนและการสาธิต การแจ้งข้อมูลการฝึกปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ทำการฝึกประสบการณ์ การปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ และการสอนเสริมในเรื่องที่เรียนไม่เข้าใจ

3.2 ความต้องการบริการแนะแนว ด้านอาชีพ ของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยฯ โดยภาพรวมมีความต้องการบริการอยู่ในระดับมากทุกรายการ ($\mu = 4.02 - 4.29$) คือ ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์เพื่ออาชีพ การเลือกวิชาที่ถนัด ข่าวสารเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ แนวทางการฝึกฝนตนเองในอาชีพ การช่วยเหลือในการจัดหาอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดของนักเรียน การให้การปรึกษาเกี่ยวกับงานในอาชีพ แบบอย่างในการประกอบอาชีพ และระเบียบการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

3.3 ความต้องการบริการแนะแนว ด้านส่วนตัวและสังคม ของพระนิสิตมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยฯ โดยภาพรวมมีความต้องการบริการอยู่ในระดับมากทุกรายการ ($\mu = 3.73 - 4.37$) คือ ทุนการศึกษา เพื่อนสนิทที่ปรึกษาส่วนตัวได้ ห้องพยาบาลในสถาบัน กิจกรรมส่งเสริมบุคลิกภาพ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน การจัดหาทุนในการจัดกิจกรรม ของพระนิสิต เทคนิคในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น การตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับ พระนิสิต การให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัว และการแนะนำในการคบเพื่อนต่างเพศ

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4.1 สภาพและความต้องการเพิ่มเติมด้านการศึกษา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นและ มีความต้องการเพิ่มเติมด้านการศึกษาคือ สถานที่คับแคบ(ร้อยละ 8.76) รองลงมาคือ บุคลากร ขาดแคลน (ร้อยละ 7.30) และมีวิชาแนะแนวมีความคิดเห็นและความต้องการน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.73)

4.2 สภาพและความต้องการเพิ่มเติมด้านอาชีพ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นและ มีความต้องการเพิ่มเติมด้านอาชีพคือ มีงานรองรับสำหรับบัณฑิตที่ว่างงาน (ร้อยละ 10.95) รองลงมาคือ แนะนำทางด้านอาชีพ (ร้อยละ 9.45) และมีสถานที่ปฏิบัติธรรมและเผยแพร่ธรรม มีความคิดเห็นและความต้องการน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.46)

4.3 สภาพและความต้องการเพิ่มเติมด้านส่วนตัวและสังคม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น และมีความต้องการเพิ่มเติมด้านส่วนตัวและสังคมคือ ให้สังคมภายนอกยอมรับ (ร้อยละ 10.95) รองลงมาคือ มีอาจารย์แนะแนว (ร้อยละ 9.48) และมีอาจารย์ที่จะมารับคำปรึกษามีความคิดเห็น และความต้องการน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.84)

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและความต้องการบริการแนะแนวของพระนิสิต มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูน ครั้งนี้ สามารถที่จะอภิปรายได้ดังนี้

สภาพการจัดบริการแนะแนวของมหาวิทยาลัยฯ นั้น จากผลการศึกษาสภาพการจัด บริการแนะแนวในด้าน การศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม มีค่าอยู่ในระดับ ปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ทางมหาวิทยาลัยฯ ได้เห็นความสำคัญของการจัดบริการแนะแนว อยู่ในระดับปานกลางอาจจะเป็นเพราะมหาวิทยาลัยฯ แห่งนี้ กำลังเปิดทำการสอนได้

เป็นปีที่ 4 และยังไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงสำหรับงานแนะแนว ซึ่งทำให้เราทราบได้ว่า ถ้าหากทางมหาวิทยาลัยฯ ยังไม่ให้ความสนใจกับงานแนะแนวนี้อาจจะทำให้เกิดปัญหา ในการปฏิบัติงานแนะแนวขึ้นได้ ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทัศน์ ทิพย์สุวรรณ (2523) ได้ศึกษาปัญหาในการจัดบริการแนะแนวของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนคือ ผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน มีการติดต่อประสานงานกันน้อย โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดบริการแนะแนว ครูแนะแนว มีงานสอนมากจนไม่มีเวลาทำงานแนะแนว ครูแนะแนวไม่ได้ศึกษาทางวิชาการแนะแนวมา โดยตรง และวัสดุอุปกรณ์ในการแนะแนวไม่พอ

ความต้องการทางด้านบริการแนะแนวในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัว และสังคมของพระนิสิตมหาวิทยาลัยฯ นั้น จากผลการศึกษาถึงความต้องการดังกล่าว พระนิสิต มีความต้องการบริการดังกล่าวอยู่ในระดับมาก ทำให้เราทราบได้ว่า ทางมหาวิทยาลัยฯ ได้จัด บริการแนะแนวให้กับพระนิสิตอยู่เหมือนกันแต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการทำให้มีความ ต้องการบริการแนะแนวทั้ง 3 ด้านอยู่มาก ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี พันธุ์สว่าง (2532) ได้ศึกษาถึงความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาในวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก สหวิทยาลัยพุทธชินราช ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการบริการแนะแนวของ นักศึกษาใน 5 บริการ คือ บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการ ให้คำปรึกษา บริการ จัดวางตัวบุคคล บริการติดตามผล ในแต่ละข้อคำถามของบริการ ทั้ง 5 บริการอยู่ในระดับสูง เพียงบางข้อที่อยู่ในระดับปานกลางระดับต่ำไม่มีแม้แต่ข้อเดียว

จากสภาพและความต้องการบริการแนะแนวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ในการจัดบริการ แนะแนวนั้น ควรที่จะจัดให้กับนักศึกษาให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และ ด้านส่วนตัวและสังคม เพราะนักเรียนแต่ละคนย่อมแตกต่างกันในเรื่องความสนใจ ความสามารถ ความถนัด ความต้องการ รูปร่างลักษณะภายนอก ตลอดจนแผนการชีวิต ประสบการณ์ของชีวิต และอื่น ๆ มากมาย ดังนั้น การอบรมสั่งสอนและการแนะแนว ครูหรือผู้ให้คำปรึกษา และต้อง ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ดี มีความสามารถในงานอาชีพ มีสุขภาพอนามัยดี มีจรรยาบรรณ และศีลธรรมอันดีงาม การศึกษาแผนใหม่คำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล (Individual Differences) และความสนใจของแต่ละคน เพื่อเสริมสร้างความเจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน การแนะแนวสามารถที่ช่วยสนองตอบสิ่งต่างๆ ดังกล่าวได้ การแนะแนวช่วยให้นักเรียน ได้แสดงถึงศักยภาพช่วยให้มีประสบการณ์กว้างขวาง และความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากข้อค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการในการจัดบริการแนะแนวในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูน ซึ่งผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรจัดครูผู้สอนที่มีความรู้ในงานแนะแนวอย่างถูกต้อง เพื่อจะได้ชี้แนะให้แก่พระนิสิตได้พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มความสามารถ
2. ควรมีสถานที่ที่สามารถที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแนะแนวอย่างเป็นเอกเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. สมควรทำการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกิจกรรมแนะแนว โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบในแต่ละชั้นปี ว่ามีความคิดเห็นอย่างไร และระยะเวลาในการศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยฯ มีผลต่อความคิดเห็นในกิจกรรมแนะแนวอย่างไรหรือไม่
2. สมควรทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพระนิสิตต่างสถาบันซึ่งกันและกัน เพื่อจะศึกษาถึงความต้องการบริการแนะแนว ว่ามีความต้องการแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร